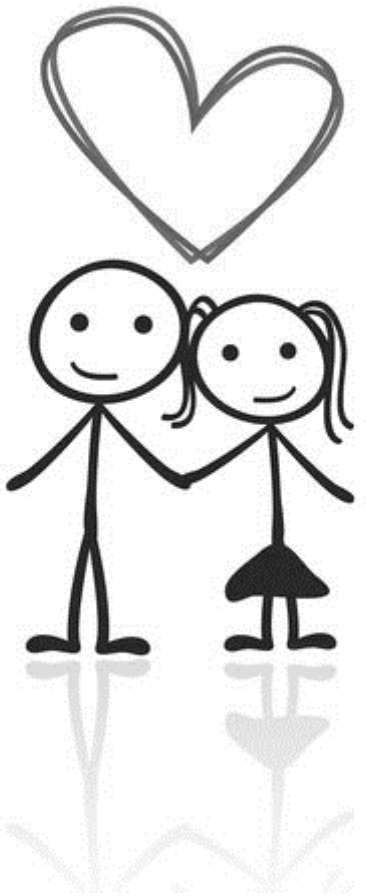
ספרות "חלוצי הערכה"

מיהו האדם?

שכבת י"א

שירים בנושא "זוגיות ואהבה"

תוכן העניינים

שירים שנלמד בכיתה

מחצית שנייה של המאה העשרים עמוד

- לא אכפת לי / טלי וייס 4
- הדברות דרך זכר / אילן שיינפלד 5
- לא לראות את גרנדה / ארז ביטון 6
- עטור מצחך / אברהם חלפי 7

מחצית ראשונה של המאה העשרים

- פגישה, חצי פגישה / רחל 8
- ולא היה בינינו אלא זוהר / לאה גולדברג 8
- ניגון עתיק / נתן אלתרמן 9
- הכניסיני תחת כנפך / חיים נחמן ביאליק 10

❖

שירים לבחירה למשימות

עמוד

מחצית שנייה של המאה העשרים

- שלומי / זלדה 11
- פגישה / ארז ביטון 12
- חוה ידעה / ט. כרמי 13
- ולמה היא נושכת את שפתיה / מאיר ויזלטיר 14
- ראי אנחנו שני מספרים / יהודה עמיחי 15
- וכל הנשים אמרו / יהודה עמיחי 15
- * / אוה קילפי 16
- כשצלצלת רעד קולך / נתן זך 16
- שיר לאוהבים הנבונים / נתן זך 17
- בעיות אישיות / דוד אבידן 18
- למה אני לא כותב שירי אהבה ישראליים / מתי שמואלוף 19
- חול אפסי / דליה רביקוביץ 20
- אושר / איתן נחמיאס גלס 21
- אהובתי נחה בתוך מגירה / אופיר משרקי 22
- כשבאתי לקחת אותה מהעננים / יונה וולך 22

מחצית ראשונה של המאה העשרים

- סונט ט (מתוך אהבתה של תרזה דימון) / לאה גולדברג 23
- סליחות / לאה גולדברג 23
- אם תתן לי חלקי / לאה גולדברג 24
- עוד אבוא אל סִפֶּך / נתן אלתרמן 24
- שירים לאילאיל (קטע מפואמה) / שאול טשרניחובסקי 25
- וידוי / אלכסנדר פן 26

שירת ביאליק

- העיניים הרעבות / חיים נחמן ביאליק 27
- הולכת את מעמי / חיים נחמן ביאליק 28

שירת ימה"ב / ספרד

- קול כלה / ר' יהודה הלוי 29
- כתמר את / אבן גבירול 30
- היזכור יעלת חן / דונש בן לברט 30

שירי המחצית השניה של המאה העשרים

לא אכפת לי / טלי וייס

לֹא אִכְפַּת לִי שֶׁהָלַכְתָּ
וְעָזַבְתָּ וּפָגַעְתָּ וְדָבָר אֵינוֹ
חָשׁוּב מִדַּי מֵהָרֶגַע שֶׁנִּגְמַר.
לֹא אִכְפַּת לִי שֶׁנָּתַתָּ וְסִפַּקְתָּ
חֹם לְרֶגַע וּבְדִיּוּק כְּשֶׁרָצִיתִי
נֶעֱלַמְתָּ בְּחָלָל שָׁחֹר.
לֹא אִכְפַּת לִי מַה אִתְּךָ וְלָמָּה
אֵין לְךָ מִלָּה וּכְשֶׁחִבַּקְתִּי
מָצָאתִי רַק הִשְׁתַּקְפוּת שֶׁלְּךָ.
לֹא אִכְפַּת לִי שֶׁנִּסִּיתִי וְעָשִׂיתִי
כָּל מַה שֶׁטּוֹב לְךָ
אֲנִי שָׂמַחְתִּי בִּשְׁבִילְךָ.
לֹא אִכְפַּת לִי שֶׁמָּחָר תִּשְׁכַּח
אֶת שְׁמִי וְאֶת יָדַי
וּמִישֶׁהִי אַחֶרֶת אֶת לִבְּךָ תִּכְבֹּשׁ.
לֹא אִכְפַּת לִי כְּבָר מִמְּךָ
וּמֵהַשִּׁגְעוֹנוֹת שֶׁלְּךָ, נִדְמֶה לִי
שֶׁמִּצִּיתִי אֶת הַכֹּל.

הדברות דרך זכר / אילן שיינפלד

הָרַדְיוֹ מְנַגֵּן הַרְמוֹנְיוֹת שְׁקוּפוֹת
שֶׁל שִׁירֵי גַּעְגּוּעִים. הָאֲוִיר נִמְלָא

תָּוֵי אֲהָבוֹת לֵילִיּוֹת. פְּסַנְתֵּרִים
מְתוּקִים. וַאֲנִי עַל הַכְּרָסָא הַמִּתְנַדְנֶדֶת,

רוֹאֶה אוֹתָךְ נִשְׁעָן עַל מַשְׁקוֹף הַדֶּלֶת,
מְנַהֵל אִתָּךְ דִּבּוּבִים אִלְמִים, מָחֳווֹת

הַדָּבְרוּת דֶּרֶךְ זֵכֶר. רוֹאֶה אֵיךְ מַרְאֶה
פָּנֶיךְ מִתְבַּהֵר כְּכָל שֶׁחוֹלְפִים יָמִים.

לוּ הִנַּחְתִּי, הַאִם בֶּאֱמֶת הָיִיתָ הוֹלֵךְ.
לוּ הִרְפֵּיתִי, הַאִם הָיוּ פָּנֶיךְ מִשְׁתַּכְּחִים.

אֲנִי מַאֲזִין לָרַדְיוֹ, מְעַשֵּׁן, מִשְׁתַּעֵל. מָלֵא
בְּךָ וּמָלֵא בַּאֲחִיזָתִי אוֹתְךָ. הַכְּרָסָא מִתְנַדְנֶדֶת

בָּאֲוִיר מָלֵא הַרְמוֹנְיוֹת שְׁקוּפוֹת,
וְהָרַדְיוֹ מְנַגֵּן שִׁירֵי גַּעְגּוּעִים.

ח' באדר התשמ"ז

לא לראות את גרנדה / ארז ביטון

בְּפַרְפְּרָזָה עַל יָפְיֵךְ

עַל דְּבָרָיו שֶׁל לוֹרְקָה לִגְרָנָדָה:
אַל לוֹ לְאִישׁ עִוֵּר
לָבוֹא בִּשְׁעָרַיִךְ גְּרָנָדָה
כִּי לֹא יוּכַל לָחוּשׁ אֶת יָפְיֵךְ

אֲנִי אוֹמֵר
כָּךְ אֲנִי מַחְמִיץ אֶת יָפְיֵךְ
חַי לְיַד יָפְיֵךְ כְּמוֹ לְיַד שְׁמוּעָה
וְאַתְּ מַחְמִיצָה אֶת יָפְיֵךְ
וְאַתְּ מַחְמִיצָה אֶת חַיַּיִךְ
לְיָדִי

עטור מצחך / אברהם חלפי

עָטוּר מִצְחֵךְ זָהָב שָׁחוֹר.
(אֵינֶנִּי זוֹכֵר אִם כָּתְבוּ כָּךְ בְּשִׁיר).
מִצְחֵךְ מִתְחָרֵז עִם עֵינַיִם וְאוֹר.
(אֵינֶנִּי זוֹכֵר אִם חָרְזוּ כָּךְ בְּשִׁיר).
אַךְ לְמִי שֶׁתִּהְיִי –
חַיָּיו מְלֵאֵי שִׁיר.

חֲלוּקֵךְ הַוָּרֹד צַמְרִירִי וָרַךְ.
אַתְּ בּוֹ מִתְעַטֶּפֶת תָּמִיד לְעֵת לַיִל.
לֹא הָיִיתִי רוֹצֶה לִהְיוֹת לָךְ אָח,
לֹא נָזִיר מִתְפַּלֵּל לִדְמוּתוֹ שֶׁל מַלְאָךְ
וְרוֹאֶה חֲלוֹמוֹת עֲגוּמִים שֶׁל קְדֻשָּׁה –
וּלְמוּלוֹ אַתְּ, אִשָּׁה.

אַתְּ אוֹהֶבֶת לִהְיוֹת עֲצוּבָה וְשׁוֹתֶקֶת,
לְהַקְשִׁיב לְסִפּוּר עַל קָרוֹב, עַל רָחוֹק.
וַאֲנִי שֶׁלֹּא פַּעַם אַבִּיט בָּךְ בְּשֶׁקֶט,
אֵין קוֹל וּדְבָרִים,
שׁוֹכֵחַ הַכֹּל עַל אוֹדוֹת אֲחֵרִים.

שׁוֹכֶנֶת נַפְשִׁי בֵּין כָּתְלֵי בֵּיתֵךְ.
וּשְׁבוּיָה בֵּין כְּתָלַיִךְ מִמֶּנִּי נִפְרֶדֶת
עֵת אֲנִי בְּגוּפִי נִפְרָד מִמֵּךְ.

פָּרוּשׁ חֲלוֹמִי כְּמַרְבָד לְרַגְלַיִךְ.
צַעֲדִי, אֲהוּבָה, עַל פְּרָחָיו פְּסִיעוֹתַיִךְ.
לִבְשִׁי חֲלוּקֵךְ הַוָּרֹד לְעֵת לַיִל.
עוֹד מְעַט וְאָבֹא אֵלַיִךְ.

וּמִצְחֵךְ
הֶעָטוּר זָהָב שָׁחוֹר
יְקָרַב אֶל שְׂפָתַי כְּחָרוּז אֶל שִׁיר.
אָז אֶלְחַשׁ בְּאָזְנַיִךְ עַד בֹּקֶר,
עַד אוֹר,
כְּשִׁכּוֹר:
עָטוּר מִצְחֵךְ זָהָב שָׁחוֹר.

שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים

פגישה, חצי פגישה / רחל

פְּגִישָׁה, חֲצִי פְּגִישָׁה, מַבָּט אֶחָד מָהִיר,
קִטְעֵי נִיבִּים סְתוּמִים – זֶה דַי...
וְשׁוּב הֵצִיף הַכֹּל, וְשׁוּב הַכֹּל הִסְעִיר
מִשְׁבַּר הָאֹשֶׁר וְהַדְּוָי.

אַף סֶכֶר שִׂכְחָה – בָּנִיתִי לִי מָגֵן –
הִנֵּה הָיָה כְּלֹא הָיָה.
וְעַל בִּרְכַּי אֶכְרַע עַל שְׂפַת אֲגַם סוֹאֵן
לִשְׁתּוֹת מִמֶּנּוּ לִרְוָיָה!

תל-אביב, 13.4.25

ולא היה בנינו אלא זוהר / לאה גולדברג

וְלֹא הָיָה בֵּינֵינוּ אֶלָּא זֹהַר
זֹהַר עָנָן שֶׁל הַשְׁכָּמָה בְּרֹחַב כַּפְרִי
וְלִבְלוּבוֹ שֶׁל גַּן בְּטֶרֶם פְּרִי
בְּלֶבֶן תִּפְרַחְתּוֹ יְפַת-הַתֹּאַר.

וּמַה מְּאד צָחַקְתְּ בְּאָמְרִי
כִּי אֶל הַשַּׁחַר הֶעָנג כַּוֶּרֶד
אֶקְרַב וְאֶקְטְפֶנּוּ לְמַזְכֶּרֶת
וְאָשֵׂמְרֶנּוּ בֵּין דַּפֵּי סִפְרִי.

אֶת זְרוֹעֵךְ נָשָׂאתְ, הֲתִזְכּוֹר?
וַהֲנִידוֹתְ אַט עָנָף תַּפּוּחַ,
וְעַל רֹאשִׁי יָרַד מָטָר צָחוֹר.

מֵאֲחוֹרֵי גַּבֵּךְ הַכְּפָר נֵעוֹר,
הַחֲלוֹנוֹת נִצְטַלְּצְלוּ עִם רוּחַ –
וְלֹא הָיָה בֵּינֵינוּ אֶלָּא אוֹר.

ניגון עתיק / נתן אלתרמן

אִם תֵּרַדְנָה בַּלַּיל דִּמְעוֹתַיִךְ,
שְׁמָחְתִי לָךְ אַבְעִיר כְּצָרוֹר תֶּבֶן.
אִם תִּרְחַפְנָה מִקֹּר עַצְמוֹתַיִךְ,
אֲכַסֵּךְ וְאֶשְׁכַּב עַל אֶבֶן.

אִם תֹּאמְרִי אֶל מָחוֹל לָרֶדֶת,
עַל אַחֲרוֹן מֵיתָרַי אֲנַגֵּן לָךְ.
אִם תֶּחְסַר לָךְ מַתְּנַת הֻלֶּדֶת,
אֶת חַיַּי וּמוֹתִי אֶתֵּן לָךְ.

וְאִם לֶחֶם תֹּאבִי אוֹ יַיִן,
מִן הַבַּיִת אֵצֵא כְּפוּף שֶׁכֶם
וְאֶמְכֹּר אֶת עֵינַי הַשְּׁתַּיִם
וְאָבִיא לָךְ גַּם יַיִן גַּם לֶחֶם.

אַךְ אִם פַּעַם תִּהְיִי צוֹחֶקֶת
בְּלִעָדַי בִּמְסִבַּת מְרֵעַיִךְ,
תַּעֲבֹר קִנְאָתִי שׁוֹתֶקֶת
וְתִשְׁרֹף אֶת בֵּיתֵךְ עָלַיִךְ.

חיים נחמן ביאליק

הַכְנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךְ

הַכְנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךְ,
וַהֲיִי לִי אֵם וְאָחוֹת,
וִיהִי חֵיקֵךְ מְקֻלַּט רֹאשִׁי,
קַן-תִּפְלֹתַי הַנִּדָּחוֹת.

וּבְעֵת רַחֲמִים, בֵּין-הַשְּׁמָשׁוֹת,
שְׂחִי וַאֲגַל לָךְ סוֹד יִסּוּרָי:
אוֹמְרִים, יֵשׁ בָּעוֹלָם **נְעוּרִים** –
הֵיכָן נְעוּרָי?

וְעוֹד רָז אֶחָד לָךְ אֶתְוַדֶּה:
נַפְשִׁי נִשְׂרָפָה בְּלַהֲבָה;
אוֹמְרִים, **אַהֲבָה** יֵשׁ בָּעוֹלָם –
מַה-זֹּאת אַהֲבָה?

הַכּוֹכָבִים רְמוּ אוֹתִי,
הָיָה חֲלוֹם – אַךְ גַּם הוּא עָבָר;
עַתָּה אֵין לִי כְּלוּם בָּעוֹלָם –
אֵין לִי דָּבָר.

הַכְנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךְ,
וַהֲיִי לִי אֵם וְאָחוֹת,
וִיהִי חֵיקֵךְ מְקֻלַּט רֹאשִׁי,
קַן-תִּפְלֹתַי הַנִּדָּחוֹת.

י״ב אדר, תרס״ה.

שירים לבחירה למשימת החקר

שירי המחצית השניה של המאה העשרים

שלומי/זלדה

שְׁלוֹמִי קָשׁוּר בְּחוּט
אֶל שְׁלוֹמְךָ.

וְהַחַגִּים הָאֲהוּבִים
וּתְקוּפוֹת הַשָּׁנָה הַנִּפְלָאוֹת
עִם אוֹצַר הָרֵיחוֹת, הַפְּרָחִים,
הַפְּרִי, הֶעָלִים וְהָרוּחוֹת,
וְעִם הָעֲרָפֶל וְהַמָּטָר,
הַשֶּׁלֶג הַפִּתְאֹמִי
וְהַטַּל
תְּלוּיִים עַל חוּט הַכְּמִיהָה.

אֲנִי וְאַתָּה וְהַשַּׁבָּת.
אֲנִי וְאַתָּה וְחַיֵּינוּ
בַּגִּלְגּוּל הַקּוֹדֵם.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַשֶּׁקֶר.
וְהַפַּחַד.
וְהַקְּרָעִים.
אֲנִי וְאַתָּה
וּבוֹרֵא הַשָּׁמַיִם שֶׁאֵין לָהֶם
חוֹף.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַחִידָה.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַמָּוֶת.

פגישה / ארז ביטון

יָד בְּיָד

שְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת צֶלְזְיוּס לְכָל הַיּוֹתֵר

וּכְבָר לַחַץ הַדָּם עוֹלֶה בִּמְיֻוחָד.

אַתָּה נוֹבֵר בַּמִּלִּים הַיָּפוֹת,

נִדְמֶה לְךָ מִשּׁוּם מָה שֶׁלֹּא תִּפָּגְשׁוּ עוֹד לְעוֹלָם.

אַתָּה כִּמְעַט שׁוֹכֵחַ שֶׁעוֹד מָחָר

בָּאוֹטוֹבּוּס אוֹ בַּחֲנוּת,

אַתָּה נוֹתֵן חִיּוּךְ עַל כָּל מִקְרֶה,

אַתָּה רוֹצֶה לְהַרְוִיחַ זְמָן,

אוּלַי בְּדִיחָה

אוּלַי סִפּוּר מֻצְלָח,

הֲרֵי הַכַּנְתָּ הַכֹּל בְּמִצֻּחְצָח

וְאֶת הַטּוֹנִים

וְאֶת הָאֶצְבָּעוֹת בַּמְּקוֹמוֹת הַנְּכוֹנִים,

וּבְכָל זֹאת הַדֹּחַק הַזֶּה בֶּחָזֶה,

וּבְכָל זֹאת הַהַזָּעָה הַזֹּאת בַּפָּנִים

וְאַחַר כָּךְ הַרְחֵק אַתָּה מְשַׁנֵּן עַל פֶּה וּבְלִי שְׁגִיאוֹת

אֶת מַה שֶּׁהָיִיתָ צָרִיךְ לוֹמַר הַבֹּקֶר

וְאַתָּה מְפָרֵט כְּמוֹ בְּכֶסֶף קָטָן

וְאַתָּה מְשַׁלֵּם לְעַצְמְךָ בְּיֹקֶר.

חוה ידעה/ ט. כרמי

חָוָה יָדְעָה מָה טָמֹן בַּתַּפּוּחַ.
הִיא לֹא נוֹלְדָה אֶתְמוֹל.
מֵבֵין צַלְעוֹתָיו שֶׁל אָדָם
הִיא הִשְׁגִּיחָה בְּמַעֲשֵׂי בְּרָאשִׁית,
הִקְשִׁיבָה לְרַחַשׁ דְּשָׁאִים וּשְׂרָצִים.

חָוָה יָדְעָה מַה טָמֹן בַּתַּפּוּחַ.
הַמַּיִם זָעֲמוּ, הַלְּבָנָה הִשְׁחִירָה,
הָאוֹתִיּוֹת זָקְפוּ אֶת קוֹצֵיהֶן,
חַיְתוֹ-שָׂדֶה טָרְפוּ אֶת הַשֵּׁמוֹת,
וְהַקּוֹל אָמַר: כִּי טוֹב.

חָוָה יָדְעָה מַה טָמֹן בַּתַּפּוּחַ.
הַמַּיִם זָעֲמוּ, הַלְּבָנָה הִשְׁחִירָה,
הָאוֹתִיּוֹת זָקְפוּ אֶת קוֹצֵיהֶן,
חַיְתוֹ-שָׂדֶה טָרְפוּ אֶת הַשֵּׁמוֹת,
וְהַקּוֹל אָמַר: כִּי טוֹב.

חָוָה יָדְעָה מַה טָמֹן בַּתַּפּוּחַ.
כִּי טוֹב, כִּי טוֹב וְשׁוּב כִּי טוֹב,
זִרְמָה שֶׁל עֲדָנִים,
גַּן לְדֶגְמָה, מֶשְׁקֶה, רָווּי,
אֵם לְמוֹפֵת, אַשְׁרֵי כָּל חַי.

חָוָה יָדְעָה מַה טָמֹן בַּתַּפּוּחַ.
לְאוֹר הַיּוֹם וּבְדַעָה צְלוּלָה,
גּוּפָהּ הָעֵירֹם מַכֶּהָ אוֹר חַמָּה,
הִיא קָרְאָה דְּרוֹר לַתּוֹלַעַת הַגְּדוֹלָה
שֶׁתְּכַרְסֵם אֶת שָׁרְשֵׁי הָעֵצִים.

הַסּוֹף הָיָה טוֹב.
אָדָם, זַעֲתוֹ נִגָּרֶת כְּנָהָר,
הוֹדָה בְּפָנָיהָ לְאוֹר הַחֶרֶב
כִּי לֹא נוֹתְרוּ בּוֹ שֵׁמוֹת,
כִּי כֹּחוֹתָיו כָּלוּ מֵרֹב טוֹבָה,

כִּי טוֹב.

ולמה היא נושכת את שפתיה / מאיר ויזלטיר

וְלָמָּה הִיא נוֹשֶׁכֶת אֶת שְׂפָתֶיהָ
וְלָמָּה הִיא לוֹטֶשֶׁת אֶת עֵינָהּ
בִּזְמַן שֶׁהִיא הוֹלֶכֶת מְחֻבֶּקֶת
עִם הַבָּחוּר שֶׁמְּחַבֵּק אוֹתָהּ

וְלָמָּה הִיא שׁוֹלַחַת אֶת יָדֶיהָ
כְּאִלּוּ מְמַשְׁמֶשֶׁת בָּאֲוִיר
כְּאִלּוּ יֵשׁ כַּפְתּוֹר שֶׁאִם תִּלְחַץ בּוֹ
יִפָּתַח הַשַּׁעַר אֶל הָעִיר

כְּאִלּוּ שֶׁהָעִיר בָּאֱמֶת צוֹפֶנֶת
סוֹדוֹת וּמַמְתַּקִּים נַעֲלָמִים
כְּאִלּוּ יֵשׁ בַּחוּרִים כָּאֵלֶּה
אַךְ יֵשׁ גַּם סוּג אַחֵר שֶׁל עֲלָמִים

וְלָמָּה הִיא נוֹשֶׁמֶת אֶת שָׁדֶיהָ
וְלָמָּה הִיא בּוֹלַעַת אֶת רֻקָּהּ
כְּאִלּוּ הִיא חוֹשֶׁבֶת שֶׁהִפְסִידָה
אֶת הַמָּנָה הָאַחֲרוֹנָה הַמִּתוּקָה

וְלָמָּה הִיא הוֹלֶכֶת מְחֻבֶּקֶת
עִם הַבָּחוּר שֶׁמְּחַבֵּק אוֹתָהּ
בִּזְמַן שֶׁהִיא נוֹשֶׁכֶת אֶת שְׂפָתֶיהָ
בִּזְמַן שֶׁהִיא לוֹטֶשֶׁת אֶת עֵינָהּ

ראי אנחנו שני מספרים / יהודה עמיחי

רְאִי, אֲנַחְנוּ שְׁנַיִם מִסְפָּרִים,
עוֹמְדִים יַחְדָּיו וּמִתְחַבְּרִים

אוֹ מִתְחַסְּרִים, כִּי סוֹף-סוֹף הַסִּימָן
מִשְׁתַּנֶּה מִזְּמָן לִזְמָן.

הָיָה קָשֶׁה כָּל-כָּךְ עַד שֶׁהִגַּעְנוּ
לַעֲמֹד יַחְדָּיו, וְגַם יָדַעְנוּ

כְּפָלִים שֶׁל אֹשֶׁר, גַּם שְׁבָרִים,
כַּאֲשֶׁר יִקָּרֶה לְמִסְפָּרִים.

גַּם עַתָּה, תַּחְתֵּנוּ, הָעוֹלָם קַו שָׁבָר –
אַל תִּירְאִי, הַבִּיטִי אֵיךְ מֵעֵבֶר

לְאוֹתוֹ הַקַּו פָּרַח לָנוּ עֵכְשָׁו
הַמְּכַנֶּה הַמְּשֻׁתָּף.

וכל הנשים אמרו / יהודה עמיחי

וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ, אוֹתִי אָהַב יוֹתֵר מִכֻּלָּן,
וְרַק אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית, הַנַּעֲרָה שֶׁבָּאָה אֵלָיו בְּזִקְנָתוֹ
לְחַמֵּם אוֹתוֹ, אָמְרָה: אֲנִי חִמַּמְתִּי אוֹתוֹ, וְלִטַּפְתִּי
אֶת כָּל צַלְקוֹת הַקְּרָב וְצַלְקוֹת הָאַהֲבָה,
מָשַׁחְתִּי אוֹתוֹ בְּשֶׁמֶן, לֹא לִמְלוֹכָה, אֶלָּא לַמְּרַפֵּא,
וְלֹא שָׁמַעְתִּי אוֹתוֹ מְנָגֵן וְשָׁר, אֲבָל נִגַּבְתִּי אֵת פִּיו
נָטוּל הַשִּׁינַיִם, אַחַר שֶׁהֶאֱכַלְתִּי אוֹתוֹ דַּיְסָה מְתוּקָה,
לֹא רָאִיתִי אֶת יָדָיו בַּקְּרָב אֲבָל נָשַׁקְתִּי
אֶת יָדָיו הַלְּבָנוֹת וְהַזְּקֵנוֹת.
אֲנִי כְּבְשַׁת הָרָשׁ, חַמָּה וּמְלֵאַת חֶמְלָה,

אֲנִי בָּאתִי אֵלָיו מִן הַמִּרְעֶה
כְּמוֹ שֶׁהוּא בָּא אֶל הַמְּלוּכָה מִן הַמִּרְעֶה
אֲנִי כִּבְשַׁת הָרָשׁ שֶׁקָּמָה מִן הַמָּשָׁל
וַאֲנִי שֶׁלְּךָ עַד מָוֶת יַפְרִיד בֵּינֵינוּ.

אוה קילפי

מפיניות: רמי סערי

*

תַּגִּידִי מֵיָּד אִם אֲנִי מַפְרִיעַ,
הוּא אָמַר כְּשֶׁנִּכְנַס מִבַּעַד לַדֶּלֶת,
וַאֲנִי תֵּכֶף מִסְתַּלֵּק.

אַתָּה לֹא סְתָם מַפְרִיעַ,
הֵשַׁבְתִּי לוֹ,
אַתָּה מְטַלְטֵל אֶת כָּל קִיּוּמִי.
בָּרוּךְ הַבָּא.

כשצלצלת רעד קולך / נתן זך

כְּשֶׁצִּלְצַלְתְּ רָעַד קוֹלֵךְ
וַאֲנִי יָדַעְתִּי שֶׁאֲנִי אָבֵל בִּגְלָלֵךְ

וְלֹא הָיָה לִי צוֹרֶךְ לִשְׁמוֹעַ אֶת דְּבָרֵךְ
כִּי כְּשֶׁצִּלְצַלְתְּ רָעַד קוֹלֵךְ

וַאֲנִי יָדַעְתִּי שֶׁאֲנִי אָבֵל בִּגְלָלִי
וְלֹא הָיָה לָךְ צוֹרֵךְ לִשְׁמוֹעַ אֶת קוֹלִי

כִּי כְּשֶׁצִּלְצַלְתְּ רָעַד קוֹלֵךְ
וַאֲנִי יָדַעְתִּי שֶׁאַתְּ כְּבָר אֵינֵךְ.

שיר לאוהבים הנבונים / נתן זך

שִׁיר לָאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים
אֲשֶׁר בְּתְבוּנָה יֹאהֲבוּ
יְמֵיהֶם בִּנְעִימִים יַחֲלְפוּ.
שִׁיר לָאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים
אֲשֶׁר בְּתְבוּנָה יֹאהֲבוּ
גַּם בְּרִדְתָּם שְׁאוֹל לֹא יַזְקִינוּ
נָצַח לֹא יִפָּרְדוּ, יַחַד יִחְיוּ בְּבַיִת אֶחָד.

שִׁיר לָאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים,
עַל מִשְׁכָּבָם, בְּאֵין מִלָּה.
בְּיָד אַחַת אֶת הַמְּנוֹרָה יְכַבּוּ.
יַחַד יַעֲצְמוּ אֶת עֵינֵיהֶם
זֶה אֶת זֶה יְבָרְכוּ,
וּבְעֶת הָאֶחָד קוֹרֵא
אֶת הָאוֹר הַקָּטָן יַדְלִיקוּ.
אֶת נְשִׁימַת יַלְדֵיהֶם
שׁוֹמְעִים שָׁאוֹן וְרוּחַ חֲצוֹת.

שִׁיר לָאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים,
אֲשֶׁר בְּנוֹ לָהֶם בַּיִת,
וְאֶת דַּלְתּוֹ נָעֲלוּ.
הֲגִיפוּ הֵיטֵב אֶת הַתְּרִיסִים
בְּחוּץ קַר, וְרוּחַ, וּמְצַפִּים בָּחוּץ לְמָטָר.
אוֹרַח לֹא יָבוֹא בְּלַיְלָה אֲשֶׁר כָּזֶה.
וְכִי יָבוֹא, אַל תִּפְתְּחוּ אֶת הַדֶּלֶת
מְאֻחָר, וְרַק קֹר נוֹשֵׁב בָּעוֹלָם,
וְגַם הַמְּשׁוֹרֵר - מַמְצוּקָה, לֹא מַשְׁפִּיעַ - הוּא שָׁר
הִישָׁאֲרוּ חֲבוּקִים.

שִׁיר לָאוֹהֲבִים הַנְּבוֹנִים,
אֲשֶׁר בְּתְבוּנָה יֹאהֲבוּ,
הִישָׁאֲרוּ חֲבוּקִים.

בעיות אישיות / דוד אבידן

כִּי מֵרֹב שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתָךְ לֹא יָכֹלְתִּי לוֹמַר לָךְ.

לֹא יָכֹלְתִּי לוֹמַר לָךְ מֵרֹב שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתָךְ.

מֵרֹב שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתָךְ.

עַד שֶׁבָּאוּ יָמִים אֲחֵרִים וְיָכֹלְתִּי לוֹמַר לָךְ.

יָכֹלְתִּי לוֹמַר לָךְ מִשּׁוּם שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתָךְ.

מִשּׁוּם שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתָךְ.

הָעֵצִים לִבְלְבוּ בְּיָרֹק וְהַשֶּׁמֶשׁ הָלְכָה וְהִשְׁחִירָה.

וּכְכָל שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתָךְ הִיא הִשְׁחִירָה יוֹתֵר.

רְחוֹקָה. נְכוֹנָה לְזִנּוּק. כְּמוֹ זַן מְסֻיָּם שֶׁל פַּנְתֵּר.

(בֶּאֱמֶת רַק פַּנְתֵּר הִיא הִזְכִּירָה.)

וְאָז בָּאנוּ הָעִירָה.

חֲבַצֶּלֶת אוֹתִי הִכִּירָה.

וּבַבֹּקֶר אוֹתִי הֵעִירָה.

וּבְכָל זֹאת אָהַבְתִּי אוֹתָךְ.

בָּא הָאוֹר הַסּוֹפִי וְסִלֵּק כָּל סָפֵק וְהוֹתִיר

רַק אֶת בֵּית-הַקוֹלְנוֹעַ לָבָן וְלוֹהֵט בַּשֶּׁמֶשׁ.

וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲדַיִן מַה לְהַסְתִּיר

בַּל יֵרָאֶה בַּשֶּׁמֶשׁ.

וּמִי שֶׁאוֹהֵב בַּל יַעֲלֶה לָעִיר.

למה אני לא כותב שירי אהבה ישראליים / <u>מתי שמואלוף</u>

קֹדֶם תַּחְזִירוּ לִי אֶת הַהִיסְטוֹרְיָה
וְאַחַר כָּךְ אֶת סִפְרֵי הַלִּמּוּד
וְאַל תַּגִּידוּ לִי שֶׁהַשִּׁיר שֶׁלִּי הוּא מָנִיפֶסְט פּוֹלִיטִי
כְּשֶׁאֵין לָכֶם מֶשֶׁג עַל עָוֶל, אָז הִנֵּה קֶצֶה חוּט
אֲנִי רוֹצֶה פִּיצוּי מִבַּנְק יִשְׂרָאֵל
לַפָּלַסְטִינִים, לַמִּזְרָחִים, לַנָּשִׁים, לְהוֹמוֹ-לֶסְבִּיּוֹת,
עַל כָּל הֶעָרָה, מַעֲבָרָה, שֶׁטַח צְבָאִי סָגוּר, הַעֲלָמָה, הַשְׁחָתָה
אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּפְתְּחוּ אֶת הַכַּסָּפֶת שֶׁל הַשִּׁירָה
וְתַחְזִירוּ אֲדָמוֹת לְמִי שֶׁלְּקַחְתֶּם וּתְנוּ פִּיצוּי עַל כִּבּוּשׁ נוֹרָא
אֲנִי אֶחְכֶּה בְּצַד בַּנְק יִשְׂרָאֵל, מִבַּעַד לַחַלּוֹנוֹת בִּטּוּחַ לְאֻמִּי
מִתַּחַת לִמְכוֹנִיּוֹת מִשְׂרַד הָאוֹצָר
עַד שֶׁתִּתְּנוּ פִּיצוּי רָאוּי עַל כָּל הַגִּזְעָנוּת הַצְּרוּפָה
וְרַק אָז כְּשֶׁיַּלְדֵי יְלָדַי הַמְּפֻצִּים יִלְמְדוּ בָּאוּנִיבֶרְסִיטָה בְּחֶבְרָה שָׁוָוה
לְלֹא בִּזּוּי, רַק אָז אֶהְיֶה מוּכָן לִכְתֹּב שִׁירֵי אַהֲבָה
יִשְׂרְאֵלִיִּים.

חול אפסי / דליה רביקוביץ

גַּם אָז הָלַכְנוּ שׁוּב לִשְׂפַת הַיָּם,
וַאֲנִי אָמַרְתִּי שׁוּב שֶׁמַּה יִהְיֶה,
וְהוּא אָמַר שֶׁעַכְשָׁיו מֻקְדָּם לְדַבֵּר
וְזֶה מְצַעֵר מְאוֹד אֲבָל נִתַּן לְשִׁנּוּי.
וַאֲנִי אָמַרְתִּי שׁוּב שֶׁכָּל כָּךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים,
וְכָל כָּךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים
הוּא אוֹמֵר לִי אוֹ מְנַסֶּה
לַעֲבֹר לְעִנְיָין אַחֵר.

וְשׁוּב חִבַּקְנוּ זֶה אֶת זֶה כְּשָׁעָה,
וְגַם חִפַּשְׂנוּ נוֹף יוֹתֵר מְצוֹדֵד,
וְרַק בְּשָׁעָה מְאֻחֶרֶת נִעַרְנוּ אֶת הַבְּגָדִים,
וַאֲנִי רָמַזְתִּי שׁוּב שֶׁאוּלַי כְּדַאי לַחְשֹׁב,
וַאֲנִי אָמַרְתִּי שׁוּב שֶׁזֶּה כְּמוֹ חוֹל מִתְפּוֹרֵר,
וּמַה שֶּׁהוּא עָנָה אֵינֶנִּי זוֹכֶרֶת עוֹד.
וְשָׁם בֶּאֱמֶת
עַל יַד הַיָּם
הַכֹּל הִתְפּוֹרֵר לִי כְּמוֹ חוֹל.

אושר / איתן נ. גלס

בְּאוֹגוּסְט, בְּאַחֲרֵי־צָהֳרַיִם נָעִים,
הָלַכְנוּ לַיָּם
לָנוּחַ, לִצְפּוֹת בַּגַּלִּים, לִבְהוֹת
וְלִרְחֹץ.

שָׂכַרְנוּ כִּסְאוֹת־נוֹחַ עִם גַּגּוֹן,
הוֹצִאנוּ פֵּרוֹת וְלִימוֹנָדָה מֻחֲתֶּקֶת,
קָנִינוּ שְׁלְגוֹן־שׁוֹקוֹלָד, וְשִׁלְגוֹן־בָּנָנָה,
אַתְּ קָרֵאת עִתּוֹנֵי שִׁשִּׁי, אֲנִי רָחַצְתִּי
בְּגַלֵּי הַיָּם, וְחָזַרְתִּי לִבְהוֹת בִּשְׁמֵי־הַתְּכֵלֶת
וְרֹאשִׁי עַל בִּטְנֵךְ הַחַמָּה.

חָזַרְנוּ בַּשְּׁקִיעָה לְבֵיתֵנוּ,
הִתְרַחַצְנוּ בְּמַיִם מְצַנְּנִים,
הָלַכְנוּ לַמִּטְבָּח הַקָּטָן, אָכַלְנוּ סָלָט טָרִי,
קַבָּנוֹס, וּטְחִינָה עִם הַרְבֵּה לִימוֹן,
שָׁתִינוּ לִימוֹנָדָה, וְהִפְעַלְתִּי אֶת הַטֵּייפּ,
שׁוֹמְעִים אֶת ז׳וֹרז׳ בְּרַאסַאנְס, וְיָפָתִי
נָשְׁקָה לִי בְּפִי מֵאֹשֶׁר, שֶׁיּוֹתֵר מִכָּל דָּבָר
אַחֵר בָּעוֹלָם רָצְתָה לִשְׁמֹעַ
אֶת ז׳וֹרז׳ בְּרַאסַאנְס.

אהובתי נחה בתוך מגירה / אופיר משרקי (2015)

בַּאֲרוֹנִית קְטַנָּה חוּמָה
מֵעֵץ יָשָׁן וְסָדוּק
אֲהוּבָתִי נָחָה בְּאֵין מַפְרִיעַ
מַשֶּׁהוּ עוֹד יִקְרֶה לָהּ, כְּשֶׁתִּתְעוֹרֵר

הֵיא תִּפְגֹּשׁ מִישֶׁהוּ אוֹ
תִּזָּכֵר בְּמַשֶּׁהוּ, אוֹ תִּשְׁאַל
אוֹ תִּתְבַּיֵּשׁ, אָז הוּא בָּטַח יִתְעַקֵּשׁ
וְיַזְכִּיר לָהּ אוֹתִי, וְיוֹצִיא אוֹתִי מִתּוֹךְ
מְגֵרָה שֶׁבַּאֲרוֹנִית קְטַנָּה וְחוּמָה מֵעֵץ
יָשָׁן

כשבאתי לקחת אותה מהעננים / יונה וולך

כְּשֶׁבָּאתִי לָקַחַת אוֹתָהּ מֵהֶעָנָנִים
הָיְתָה עֲנוּדָה כְּבָר
קוֹלוֹת הַקּוּקוּ וְהַתִּנְשֶׁמֶת
לְהַטָּה בְּאָזְנָהּ
ז׳וּלְיָאן הַנָּרְד הִשְׁאִיר
לָנוּ קוּר פְּתַלְתֹּל
אֲנִי יָדַעְתִּי שֶׁהִיא תִּפֹּל
אֲבָל נִסִּיתִי
אֲנִי נִסִּיתִי
וְז׳וּלְיָאן הַנָּרְד טָוָה מִסְבִיבִי
נְיָר עֲלוּפָן בְּסֶרֶט אָדֹם.

שירי המחצית הראשונה של המאה העשרים

סונט ט' (מתוך: אהבתה של תרזה דימון) **/ לאה גולדברג**

מֵחַלּוֹנִי וְגַם מֵחַלּוֹנְךָ
אוֹתוֹ הַגַּן נִשְׁקָף, אוֹתוֹ הַנּוֹף,
וְיוֹם תָּמִים מֻתָּר לִי לֶאֱהֹב
אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר לִטְּפָה עֵינְךָ.

מוּל חַלּוֹנְךָ וְגַם מוּל חַלּוֹנִי
בַּלַּיְלָה שָׁר אוֹתוֹ זָמִיר עַצְמוֹ,
וְעֵת יַרְטִיט לִבְּךָ בַּחֲלוֹמוֹ
אֵעוֹר וְאַאֲזִין לוֹ גַּם אֲנִי.

הָאוֹרֶן הַזָּקֵן, שֶׁבּוֹ כָּל מַחַט
אֶת מַבָּטְךָ נוֹשֵׂאת כְּטַל טָהוֹר,
עִם בֹּקֶר יְקַדְּמֵנִי בִּבְרָכָה –

דְּבָרִים רַבִּים מְאד אָהַבְנוּ יַחַד,
אַךְ לֹא זָרַח בְּאֶשְׁנַבְּךָ הָאוֹר
עֵת בְּדִידוּתִי נָגְעָה בִּבְדִידוּתְךָ.

סְלִיחוֹת / לאה גולדברג

בָּאתָ אֵלַי אֶת עֵינַי לִפְקֹחַ
וְגוּפְךָ לִי מַבָּט וְחַלּוֹן וּרְאִי
בָּאתָ כְּלַיְלָה הַבָּא אֶל הָאֹחַ
לְהַרְאוֹת לוֹ בַּחֹשֶׁךְ אֶת כָּל הַדְּבָרִים.

וְלָמַדְתִּי שֵׁם לְכָל רֵיס וְצִפֹּרֶן
וּלְכָל שַׂעֲרָה בַּבָּשָׂר הֶחָשׂוּף
וְרֵיחַ יַלְדוּת רֵיחַ דֶּבֶק וָאוֹרֶן
הוּא נִיחוֹחַ לֵילוֹ שֶׁל הַגּוּף.

אִם הָיוּ עִנּוּיִים הֵם הִפְלִיגוּ אֵלֶיךָ
מִפְּרָשֵׁי הַלָּבָן אֶל הָאֹפֶל שֶׁלְּךָ
תְּנֵנִי לָלֶכֶת, תְּנֵנִי לָלֶכֶת
לִכְרֹעַ עַל חוֹף הַסְּלִיחָה.

עוֹד אָבוֹא אֶל סִפֵּךְ / נתן אלתרמן

עוֹד אָבוֹא אֶל סִפֵּךְ בְּשִׂפָתַיִם כְּבוֹת.
עוֹד אַצְנִיחַ אֵלַיִךְ יָדַיִם.
עוֹד אֹמַר לָךְ אֶת כָּל הַמִּלִּים הַטּוֹבוֹת,
שֶׁיָּשְׁנָן,
שֶׁיָּשְׁנָן עָדַיִן.

כִּי בֵּיתֵךְ הֶעָנִי כֹּה חָשֵׁךְ לְעֵת לַיִל
וְעָצוּב בּוֹ וַדַּאי לְאֵין סוֹף.
וְחַיַּי שֶׁכָּרְעוּ בְּלִי הַגִּיעַ אֵלַיִךְ,
הֶסְגִּרוּ לַחוּצוֹת וְלַתֹּף.

אַךְ פִּתְאֹם אַתְּ נוֹגַעַת כְּיָד מַבְהִיקָה.
אַתְּ פּוֹלַחַת כְּזֵכֶר נִשְׁכָּח.
הַדְּמָמָה שֶׁבַּלֵּב, בֵּין דְּפִיקָה לִדְפִיקָה,
הַדְּמָמָה הַזֹּאת
הִיא שֶׁלָּךְ.

אם תתן לי חלקי - לאה גולדברג

אִם תִּתֵּן לִי חֶלְקִי בְּאֵימַת מַחֲשַׁכֶּיךָ
אוּלַי יֵאוֹר לִי מְעָט.
אִם תִּפְרֹק עַל כְּתֵפַי אֶת כֹּבֶד עֻלְּךָ מֵעָלֶיךָ
אוּלַי יֵקַל לִי מְעָט.
אִם תָּבִיא אֱלֵי כְּפוֹר עַזְבוּתִי אֶת צִנַּת בְּדִידוּתֶךָ
אוּלַי יֵחַם לִי מְעָט.

כְּמוֹ עֵץ בִּשְׁלָגָיו, הַנּוֹצֵר אֶת אֲבִיב נִצָּנָיו
בַּקָּרָה,
אֶעֱמֹד בְּפִתְחֵי יְגוֹנֶיךָ.
וְהָיָה מַכְאוֹבְךָ לִי תְּשׁוּרָה.
בְּיָדַיִם טוֹבוֹת אֶשָּׂאֶנּוּ.
לֹא אֶפֹּל, לֹא אֶכְרַע -
אַל תִּירָא.

שאול טשרניחובסקי / שירים לְאִילְאִיל (קטע מפואמה)

י.

אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת...

אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת, מַה מְּאֹד יָפְיָפִית !
מַה זְּקוּפוֹת רַגְלַיִךְ,
מַה נִּפְלָא הַקַּו
הַמְּרַמֵּז עַד חֶמְדַּת שׁוֹקַיִךְ
בְּעָזְמָה וּבְרֹךְ, בְּגַנְדְּרָנוּת וּבְחֵן,
כְּעִקְּבוֹת בַּת-גַּלִּים עַל גַּבֵּי תֵּל-חוֹל
שֶׁלְּאַחַר הַכְּרִית –
אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת, מַה מְּאֹד יָפְיָפִית !

אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת, מַה מְּאֹד יָפְיָפִית !
עֵינַיִךְ שְׁנֵי שְׁקֵדִים

חֲצוּבִים כְּרוֹם-יָם,
כִּשְׁבוּיוֹת סוֹד-בְּרֵאשִׁית, וּכְעֵדִים
לְמִסְתְּרֵי גְּזֵרָה בִּשְׂפַת עֲדֵי-עַד
לָךְ קוֹרְאִים וּמְפַתִּים וּמְקַסְּמִים בְּצָו –
קָפְאַת וְלֹא עָנִית –
אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת, עַד-מַה יָפְיָפִית !

אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת, מה מאוד יָפְיָפִית !
וּבְאָשְׁרִי, בָּרְגָעִים

אַתְּ כֻּלֵּךְ שֶׁלִּי
בְּמְשׁוּבָה וְסַעַר אוֹן-פְּרָאִים,
אַתְּ תְּפוּסָה וְלֹא תְּפוּסָה, בַּיָּד וְלֹא בַיָּד,
נִכְבָּשָׁה וְחָפְשִׁיָּה, כְּנִיצוֹץ פְּלִיט-אֵשׁ,
כְּאָפְרֹחַ קַן-סִיס –
אַתְּ אֵינֵךְ יוֹדַעַת, עַד-מַה יָפְיָפִית ! (שירים, כרך שלישי, 1929)

ווידוי / אלכסנדר פן

מְעִילִי הַפָּשׁוּט וּפָנָס עַל הַגֶּשֶׁר,
לֵיל הַסְּתָיו וּשְׂפָתַי הַלַּחוֹת מִגִּי גֶּשֶׁם –
כָּךְ רָאִיתָ אוֹתִי רִאשׁוֹנָה, הֲתִזְכֹּר?
וְהָיָה לִי בָּרוּר כְּמוֹ שְׁתַּיִם וּשְׁתַּיִם,
כִּי אֶהְיֶה בִּשְׁבִילְךָ כְּמוֹ לֶחֶם וָמַיִם
וּכְאֶל לֶחֶם וָמַיִם אֵלַי תַּחֲזֹר.
בְּעֵינֵנוּ הַמַּר, בַּעֲבוּר אוֹתְךָ וַעַם,

גַּם לַמָּוֶת אַתָּה קִלַּלְתָּנִי לֹא פַּעַם,
וּכְתֵפַי הַקָּרוֹת רָעֲדוּ מִשְּׁמָחָה;
כִּי הָיָה לִי בָּרוּר כְּמוֹ שְׁתַּיִם וּשְׁתַּיִם
שֶׁיּוּבִילוּ אוֹתְךָ בְּגִלְלִי בִּנְחֻשְׁתַּיִם
וְגַם אָז לְבָבִי לֹא יָסוּר מֵעִמְּךָ.

כֵּן, הָיָה זֶה לֹא טוֹב, הָיָה רַע לְתִפְאֶרֶת,
אֲבָל זְכֹר אֵיךְ נִפְגַּשְׁנוּ בְּלֵיל מִלֵּילוֹת;
אִם יִהְיֶה זֶה שֵׁנִית – אַל יִהְיֶה זֶה אַחֶרֶת,
רַק אוֹתָהּ אַהֲבָה עֲנִיָּה וְסוֹרֶרֶת,
בְּאוֹתוֹ מְעִילוֹן עִם אוֹתוֹ צֵיץ הַוֶּרֶד,
בְּאוֹתָהּ הַשְׁמָלָה הַפְּשׁוּטָה מִשְּׁמָלוֹת.
אִם יִהְיֶה זֶה שֵׁנִית אַל יִהְיֶה זֶה אַחֶרֶת,
יִהְיֶה כָּךְ, כָּךְ יִהְיֶה אוֹת בְּאוֹת.

כֵּן, הָיָה זֶה לֹא טוֹב, הָיָה רַע לְתִפְאֶרֶת,
אֲבָל סוֹב שֶׁנִּפְגַּשְׁנוּ בְּלֵיל מִלֵּילוֹת;
אִם יִהְיֶה זֶה שֵׁנִית – אַל יִהְיֶה זֶה אַחֶרֶת,
רַק אוֹתָהּ אַהֲבָה עֲנִיָּה וְסוֹרֶרֶת,
בְּאוֹתוֹ מְעִילוֹן עִם אוֹתוֹ צֵיץ הַוֶּרֶד,
בְּאוֹתָהּ הַשְׁמָלָה הַפְּשׁוּטָה מִשְּׁמָלוֹת.
אִם יִהְיֶה זֶה שֵׁנִית אַל יִהְיֶה זֶה אַחֶרֶת,
יִהְיֶה כָּךְ, כָּךְ יִהְיֶה אוֹת בְּאוֹת.

הֵן יָדַעְתִּי שֶׁאֵין לִי אוֹהֵב מִלְּבַדֶּךָ
וְיָדַעְתִּי: הַמָּוֶת יָבוֹא מִיָּדֶיךָ
וַאֲנִי מְחַכָּה וּמְצַפָּה לְזִיוֹ;
הוּא יָבוֹא פִּתְאוֹמִי, כְּנֵרְזֵן עַל עֵץ יַעַר,
אוֹ יִקְרַב לְאִטּוֹ, בְּעִנּוּי וּבְצַעַר,
אֲבָל לֹא מִידֵי זָר – מִיָּדֶיךָ יָבוֹא.
וְגַם אָז לְבֵיתְךָ, בְּלֵיל שְׁכוֹל וְלֵיל עֹנִי,
בַּחֲלוֹם עוֹד אָשׁוּבָה, כְּסִילָה שֶׁכָּמוֹנִי,
וְאֹמַר: הִנֵּה בָּאתִי מִנְּדוֹד בִּשְׁבִילַי;
כִּי הָיָה לִי בָּרוּר כְּמוֹ שְׁתַּיִם וּשְׁתַּיִם
שֶׁאָבוֹא לְבֵיתְךָ בְּעַצְמְךָ עֵינַיִם
עַד אֲשֶׁר יִשָּׂאוּךָ בַּדֶּרֶךְ אֵלַי.

וְקִנֵּאתִי לְךָ וּבַחֻשְׁךָ אָרַבְתִּי
וְשָׂנֵאתִי לְךָ וְעַד דֶּמַע אָהַבְתִּי
וּבֵיתְנוּ שָׁמֵם מִחִיּוּךְ וּמִצְּחוֹק.
וּבְשׁוּבְךָ אֶל הַבַּיִת, מָרוּד כְּמוֹ כֶּלֶב,
עֶלְבּוֹנוֹת שֶׁל זָרִים בִּי נָקַמְתָּ פִּי אֶלֶף
וָאֵדַע כִּי חָשַׁבְתָּ עָלַי מֵרָחוֹק.
וּבַלַּיְלָה הַהוּא, עֵת הַשַּׂחַף בַּדֶּלֶת
וְהָלַכְתָּ לָעַד וַאֲנִי נוֹשֵׂאת יֶלֶד,
רַק חָשַׁךְ אוֹר עֵינַי אַךְ לִבִּי לֹא נִשְׁבַּר;
כִּי הָיָה לִי בָּרוּר כְּמוֹ שְׁתַּיִם וּשְׁתַּיִם
שֶׁתָּשׁוּב עוֹד אֵלַי וְתִפֹּל עַל בִּרְכַּיִם
וַאֲנִי בְּפָנֶיךָ אַבִּיט וְאֹמַר:

כֵּן, הָיָה זֶה לֹא טוֹב, הָיָה רַע לְתִפְאֶרֶת,
אֲבָל עֵד לִי הָאֵל הַחוֹרֵץ גּוֹרָלוֹת:
אִם יִהְיֶה זֶה שֵׁנִית – אַל יִהְיֶה זֶה אַחֶרֶת,
רַק אוֹתָהּ אַהֲבָה עֲנִיָּה וְסוֹרֶרֶת,
בְּאוֹתוֹ מְעִילוֹן עִם אוֹתוֹ צֵיץ הַוֶּרֶד,
בְּאוֹתָהּ הַשְׁמָלָה הַפְּשׁוּטָה מִשְּׁמָלוֹת.
אִם יִהְיֶה זֶה שֵׁנִית – אַל יִהְיֶה זֶה אַחֶרֶת,
יִהְיֶה כָּךְ, כָּךְ יִהְיֶה אוֹת בְּאוֹת.

שירת ביאליק

הָעֵינַיִם הָרְעֵבוֹת / ביאליק

הָעֵינַיִם הָרְעֵבוֹת הָאֵלֶּה שֶׁכָּכָה תִּתְבַּעְנָה,
הַשְׁפָּתַיִם הַצְּמֵאוֹת הָאֵלֶּה הַשְׁאֲלוֹת : נַשְׁקֵנוּ!
הָעֲפָרִים הָעֹרְגִים הָאֵלֶּה הַקּוֹרְאִים : תְּפַשֵּׁנוּ!
חֲמוּדוֹתַיִךְ הַצְּפוּנוֹת שֶׁשָּׁבְעָה כִשְׁאוֹל לֹא-תֵדַעְנָה ;

כָּל-עֲתֶרֶת הַגְּוִיָּה הַזֹּאת, שִׁפְעַת חֶמְדָּה מְלֵאָה,
כָּל-הַשְׁאֵר הַלָּזֶה, כָּל-הַבְּשָׂרִים הָאֵלֶּה שֶׁכָּכָה
הִלְעִיטוּנִי מִמְּקוֹר תַּעֲנוּגִים, מִמַּעְיַן הַבְּרָכָה –
לוּ יָדַעְתְּ, יָפָתִי, מַה-קָּצָה בָּם נַפְשִׁי הַשְּׂבֵעָה.

זַךְ הָיִיתִי, לֹא-דָלַח הַסַּעַר רִגְשׁוֹתַי הַזַּכִּים
עַד שֶׁבָּאת, יְפֵה-פִיָּה, וּבְרוּחֵךְ נָשַׁפְתְּ וְנִדְלַחְתִּי.
וַאֲנִי, נַעַר פֹּתֶה, לְרַגְלַיִךְ בְּלִי-חֶמְלָה הִשְׁלַכְתִּי
תֹּם לְבָבִי, בֹּר רוּחִי, כָּל-פִּרְחֵי נְעוּרַי הָרַכִּים.

רֶגַע קָטָן מְאֻשָּׁר הָיִיתִי בְּלִי-חֹק, וָאֲבָרֵךְ
אֶת-הַיָּד הַחוֹלֶקֶת לִי מַכְאוֹב הָעֹנֶג הֶעָרֵב ;
וּבְרֶגַע קָטָן שֶׁל-תַּעֲנוּג, שֶׁל-אֹשֶׁר וָגִיל, עָלַי חָרֵב
עוֹלָם מָלֵא – מַה-גָּדוֹל הַמְּחִיר שֻׁנְּתַתִּי בִּבְשָׂרֵךְ!

הוֹלֶכֶת אַתְּ מֵעִמִּי / ביאליק

הוֹלֶכֶת אַתְּ מֵעִמִּי – לְכִי לְשָׁלוֹם
וִיהִי רְצוֹנֵךְ לְבַדּוֹ נֵר לִנְתִיבֵךְ,
וּמִצְאִי אֶת-הַשַּׁלְוָה בַּאֲשֶׁר תִּהְיִי.
אֲנִי? אַל-תִּתְּנִי לֵב – אֵינֶנִּי גַלְמוּד:
כָּל-עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ יֵיף בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ
וְכוֹכְבֵי-אֵל לֹא-נִלְאוּ עוֹד מֵרְמֹז לִי –
עוֹד לֹא יָרַדְתִּי מִכָּל-נְכָסַי
וּמַעְיַן תַּנְחוּמוֹתַי עוֹד לֹא-דָלָל.
רְאִי, חָסַרְתִּי אוֹתָךְ – אַךְ עֲדַיִן
לִי נִשְׁאַר רָב: לִי יֵשׁ עוֹד עוֹלָם מָלֵא,
הַיָּפֶה כְּמוֹ שֶׁהוּא בִּירַק אֲבִיבָיו,
בְּזָהַב סוֹף קֵיצָיו וּבְלַבְנוּנִית חֲרָפָיו;
וְלֵב עוֹד לִי – דְּבִיר חָזוֹן, קַן-הַחֲלוֹמוֹת,
וּכְאֵבִי עָצוּר שָׁם, יְגוֹן הַקֹּדֶשׁ,
וּמַלְאָךְ טָהוֹר עִמִּי – דְּמוּת דְּיוּקָנֵךְ,
הַחוֹפֶף עוֹד כְּחֶסֶד אֵל עַל-רֹאשִׁי
וְלוֹחֵשׁ בְּרָכָה, רוֹתֵת וּמְתַאֵפֵק
כְּדִמְעַת אֵם חֲשָׂאִית עַל נֵר שַׁבָּת
בְּדִמְמַת הַקְּדֵשָׁה הַשַּׁאֲנָנָה,
וּכְאוֹתוֹ כּוֹכָב חָרֵד שָׁם בַּמָּרוֹם,
שֶׁמֵּציץ עוֹד עָלַי בְּעַיִן יָפָה
וּמוֹשִׁיט לִי בַּחֹשֶׁךְ שַׁרְבִּיט זָהָבוֹ.

וַאֲנִי יָדַעְתִּי,
עוֹד יִפְשְׁטוּ עַל-פְּנֵי הָאָרֶץ כֻּלָּהּ
בְּירִיעַת תְּכֶלְתָּם הַמְשֻׁבֶּצֶת זָהָב
כַּכּוֹשְׁיוֹת הַשְּׁחוֹרוֹת – לֵילֵי קָיִץ,
מְתוּקֵי לֵילוֹת, קוֹדְחִים וּמַחֲרִישִׁים,
מְעֻלְפֵי שְׁחוֹר וּכְלִילֵי הַכּוֹכָבִים,
כָּל-כּוֹכָב רִמּוֹן זָהָב, רִמּוֹן זָהָב;
וּרְוַת הִרְהוּרֵי חֵטְא וִיגֵעַת חֶמְדָּה
בְּחֵיק הַלַּיְלָה תִּרְבַּץ כָּל-הָאָרֶץ;
וּפִתְאֹם תָּקוּם דְּמָמָה גְדוֹלָה, רַבָּה,
וְרֶטֶט חֵשֶׁק יַחֲלֹף כָּל-הָעוֹלָם,
וְנִנְעֲרוּ כוֹכָבִים שְׂפָעוֹת שְׂפָעוֹת,
וְנִתְּכוּ הֵמָּה וּמְכִתּוֹתָם אָרְצָה
כִּנְפֹל שְׁלַל עֲלֵי זָהָב בַּשַּׁלֶכֶת;
וּקְלוּיֵי תַּאֲוָה וַאֲכוּלֵי חֵשֶׁק
אִישׁ אִישׁ בִּרְעָבוֹ וּבִצְמָאוֹ יֵצֵא,
יְגַשֵּׁשׁ קִיר כְּעִוֵּר, יַחְבֹּק אָבֶן,
יִתְחַבֵּט אָרְצָה, יִזְחַל עַל-גְּחוֹנוֹ,
לְלַקֵּט רְסִיס פָּז אֶחָד, פֵּרוּר אֶחָד
מִמָּה שֶׁהִשְׁלִיךְ לוֹ מֵעָל כּוֹכָבוֹ
וְלִמְצֹא מְלֹא כַף אַהֲבָה, קֹרְטוֹב אֹשֶׁר –
בְּשָׁעָה זוֹ אִם-יִתְקְפוּךְ גַּעְגּוּעִים,
וְנוֹהָה וַעֲיֵפָה תֵּתַע עֵינֵךְ
וּתְשׁוֹטֵט חִדְלַת תִּקְוָה בָּעֲרָפֶל,
וְנַפְשֵׁךְ תֵּצֵא לֵאלֹהִים וּלְאֹשֶׁר –
כָּמוֹנִי שְׂאִי עֵינַיִךְ הַשָּׁמַיְמָה
וְלַמְּדִי-נָא מֵהֶם אֶת-לִבֵּךְ שַׁלְוָה:
רְאִי, כָּאֵלֶּה וְכָאֵלֶּה יֹאבְדוּ
כּוֹכָבִים מִדֵּי לַיְלָה לַשָּׁמַיִם –
וְהֵם בְּעָשְׁרָם עוֹמְדִים וּבְשַׁלְוָתָם,
וְאֵינָם חָשִׁים כְּלָל בַּאֲבֵדָתָם,
וּכְמוֹ לֹא-נִגְרַע כְּלוּם מִכָּל-זְהָבָם.

האגם, אלול, תרס״ז.

שירת ימי הביניים

קול כלה / ר' יהודה הלוי

א.

"מַה יָּפִית, יְפַת הָעָיִן
וּשְׂכוּרַת וְלֹא מִיָּיִן!

הַיָּפָה, אָנָה תַּזְלִי
וּלְאַט עָלַי לְבָבוֹת מִשְׁלִי!
הַעַל חַטֹּאתָם תִּכְלִי
שֻׁחָטְאוּ בְּמַרְאֵה עָיִן?

נָא הַרְאִי אֶת- מִרְאַיִךְ!
מַה תַּחְשְׂכִי אֶת- פָּנַיִךְ
בַּל יֶחֱזוּ בָךְ חוֹזַיִךְ?
מִמֵּךְ לֹא תִּשְׂבַּע עָיִן!

הֵן לִבְנַת סַפִּיר לֶחְיֵךְ
וּמִתְאָרֵךְ עָדִית עֶדְיֵךְ,
אֵיךְ לֹא יְאַו לְהַבִּיט יָפְיֵךְ
הַגֶּבֶר שְׁתֵּם הָעָיִן?"

"דּוֹדִי, אֲשֶׁר יָעִיר לְהָבִים,
לְכָה נִתְעַלְּסָה בָּאֲהָבִים
מִיֵּין חִבִּים, כִּי טוֹבִים
דּוֹדַיִךְ מִיָּיִן!"

שְׁתוּ, דּוֹדִים, וְשִׁכְרוּ רֵעִים
בְּבֵית נָדִיב מַטַּע שׁוֹעִים
וּבְשֹׂמְחַת בֶּן שַׁעֲשׁוּעִים
הַשְׁקוּ הַנְּזִירִים יָיִן!

(זהו השיר הראשון מתוך סדרה של 4 שירים)

כתמר את / אבן גבירול

כְּתָמָר אַתְּ בְּקוֹמָתֵךְ / וְכַשֶּׁמֶשׁ בְּיָפְיָתֵךְ

חֲשַׁבְתִּיךְ בַּעֲלַת צֶדֶק / אֲבִיגַיִל בְּצִדְקָתֵךְ

מְצָאתִיךְ כִּי הֲרַגְתִּנִי / כְּאִיזֶבֶל בְּרִשְׁעָתֵךְ

כְּלִילַת הוֹד יְפַת מַרְאֶה / אֲנִי חוֹלֶה בְּאַהֲבָתֵךְ

וַהֲעֲלִי מִשְּׁאוֹל נַפְשִׁי / וְאַל אָמוּת לְעֶמָּתֵךְ.

היזכור יעלת החן / דונש בן לברט

(יש הטוענים כי את השיר כתבה אשתו)

הֲיִזְכּוֹר יַעֲלַת הַחֵן יְדִידָהּ
בְּיוֹם פֵּירוּד וּבִזְרוֹעָהּ יְחִידָהּ
וְשָׁם חוֹתַם יְמִינוֹ עַל שְׁמֹאלָהּ
וּבִזְרוֹעוֹ הֲלֹא שָׂמָה צְמִידָהּ

בְּיוֹם לָקְחָהּ לְזִכָּרוֹן רְדִידוֹ
וְהוּא לָקַח לְזִכָּרוֹן רְדִידָהּ—
הֲיִשָּׁאֵר בְּכָל אֶרֶץ סְפָרַד
וְלוּ לָקַח חֲצִי מַלְכוּת נְגִידָהּ?